

Vokiečių kariuomenė jau prie Maskvos vartų

Keliose vietose pralaužta sovietų sostinės apsigynimo linija. Vokiečių kariuomenė vietomis prasiveržė iki 60 km nuo Maskvos

FTURERIO VYRIAUSIOJI BŪSTINĖ. X. 23. Karo pajėgų vyriausioji vadovybė praneša:

Nežiūrint blogų oro sąlygų, sovietų sostinės išorinės gynimo pozicijos paskutiniomis dienomis buvo iš pietvakarių ir vakarų plačiu frontu pralaužtos. Mūsų puolamųjų vorų priešakinės dalys vietomis prasiveržė iki 60 km nuo Maskvos.

I Maskvą ir praėjusią naktį buvo nimesa sprogstamųjų ir padegamųjų bombų.

Povandeniniai laivai nuskandino 4 prieš laivus bendros 32.000 tonų talpos. Šių laivų tarpe yra ir britų kariuomenės transporto laivas „Aurania“, 14.000 tonų talpos, kuris buvo nuskandintas iš stipriai apsaugotos ir greit plaukusios karinės lydimosios vilkstinės. Karo lėktuvas dienos metu nuskandino

vieną 1.500 tonų prekinį laivą ir sužalojo bombomis kitą didelį prekybos laivą.

Naktį karo aviacija, esant permatomam orui, puolė tiekimo uostą Birkenheadą. Svarbiose karui įrengimuose įvyko sprogimų ir kilo gaisrai. Kiti karo lėktuvai nmetė bombų į Great Yarmoutho uosto sritį.

Priešas praėjusią naktį nmetė sprogstamųjų ir padegamųjų bom-

bų įvairiose vakarinės Vokietijos vietose. Civiliniams gyventojams buvo padaryta nedidelių nuostolių. Padaryta žala — nedidelė. Zenitinė artilerija numušė 3 britų bombonešius.

Nuo šių metų spalio 15 d. iki 21 d. britų karos aviacija neteko 59 lėktuvų. Tuo pačiu metu per kovas su Didžiąja Britanija mes netekome 8 lėktuvų.

Atstatytas maršalas Timošenko

AMSTERDAMAS. Kaip Havasas iš New Yorko praneša, Timošenko, Rytų fronto viduriniojo ruožo vyriausiasis vadas, remiantis amerikiečių žiniomis iš Samaros, buvęs paskirtas į naują vietą.

STOCKHOLMAS. Kaip čia papildomai apie maršalo Timošenko atleidimą sužinota, jo įpėdiniu bus paskirtas generolas majoras Gregorius Sukovas. Apie Sukovą yra tiek žinoma, kad jis jau 25 metai yra karys ir kad jis karjerą pradėjo nuo viršilos. Sukovas oficialiai turi „sovietų centrinio fronto pajėgų vyriausiojo vado“ titulą. Vienoje Londono žinioje, gautoje iš Maskvos, konstatuojama, kad Stalinas tą momentą, kurį mūsų aplink Maskvą pasiekė kulminacinį punktą, atsivėlino su šalininku, kurį jis laikė gambiausiu ir patikimiausiu.

NEW YORKAS. Laikraštis „New York Journal American“ pirmoje vietoje deda žinią, kad Timošenko pašalintas iš sovietų centrinio fronto vado pareigų, uždedamas antraštėje: „Timošenko pašalintas raudo nosies valymo akcijos“. Ryšium su viena „Pravdos“ žinia laikraštis pabrėžia, kad Timošenko negaus jokių kitų pareigų. Kartu laikraštis deda vieną United Press žinią iš Kuibišovo, kad Maskvoje sušaudyta daug civilių gyventojų, nes jie „priešo akvizadoje paliko savo darbo vietas“.

Maskvoje didžiausias sumišimas

NORS VALDŽIA LEIDŽIA GRIEŽčiausius įsakymus, bet tai nieko negelbsti

TOKIO. „Užsienio diplomatų evakuavimas Maskvoje sukėlė didžiausią nerimą gyventojų tarpe“.

Anglija ir jos sąjungininkai Tol. Rytuose koncentruoja nepaprastai dideles jėgas

Apie tai skelbia patys anglai

NEW YORKAS. Associated Press žiniomis, oficialiuose Londono sluoksniuose pareiškama, kad britų ir sąjungininkų kariuomenės dalinių koncentravimas Tollmuosiuose Rytuose yra pats didžiausias visoje imperijos istorijoje.

Su Jungtinių Valstijų karo lėktuvais britų karinių oro pajėgų vienetai jau lėtinis mėnesius esą gabenami į Malajų valstybes.

TAJIS PRIE PRANCŪZŲ INDOKINIJOS SIENOS KONCENTRUOJA KARIUOMENĘ

TOKIO. Iš Kambodžos pasienio srities, kaip Domei praneša, Saigone gautose žiniuose nurodoma,

Į jo vietą skiriamas gen. Sukovas

praneša laikraščio „Tokio Asahi“, „Simbun“ Maskvos atstovas. „Susisiekiama pasidare labai netvaringas, ir, turint galvoje didelį pavojų, daugelis vadovų uždare savo įmones, o valdžios organai buvo priversti išleisti griežčiausius įsakymus, kad visos įmonės,

Vokiečių genloras feldmaršalas pirmosiose fronto linijose

Jis vadovavo kuopai šturmuojant vieną aukštumą

BERLIN. X. 23. Apie vieno vokiečių generolo feldmaršalo kelionę į pirmąsias fronto linijas pranešė vienas karinis korespondentas:

Feldmaršalas galu gale nuvyko į vienos divizijos kautynių barą, pasiteiravo ten apie padėtį ir paskui lankėsi pulko kautynių bare. Po trumpo pasikalbėjimo su pulko vadu feldmaršalas įsakė vykti toliau į priekį. Tarp atsargos batalijono šaudymo angų važiuojo maršalo automobilis. Jo kariuomenės daliniai jį sveikino, jam šypsodamiesi ir mojuodami. Atykęs į priešakinę šaulių liniją, feldmaršalas išlipo iš automobilio, nuvyko pas ten sugulusios pėstininkų kuopos vadą ir tada įsakė užimti prieš jį esančią aukštumą. Priešas šaudė granatsvaizdžiais ir kulkosvaizdžiais kaip patrakęs. Nepalenklamai žengė feldmaršalas kuopos priešakyje su pakelta maršalo lazda. Greita jo žengė kuopos vadas. Spinduliuojanti, kupina dvasios pakilimo kariuomenės dalis sekė savo vyriausiąją vadą kelyje į laimėjimą. Aukštumoje knibėdėte knibėdėjo sovietai, į priešų granatų sprogimus įsimašė pėstininkų kulku žvimbimas. Vokiečių kulkosvaizdžiai pradėjo šaudyti. Šaudymui vadovavo pats feldmaršalas. Pa-

skul buvo įvykdytas paskutinis šūlis. Kuopa, vadovaujama savo feldmaršalo, milžinišku puolimu nužygiavo paskutinį šimtą metrų, kurie ją skyrė nuo priešų. Aukštuma buvo užimta. Laisvame lauke vyriausiasis vadas paspaudė kuopos vadui ranką, pasveikino kuopą, įsisėdė į tuo tarpu privažiavusį karinį automobilį ir per kautynių lauką grįžo į tą vietą, iš kurios buvo išvykęs.

PASVEIKO HIRANUMA

TOKIO. Konoės ministerių kabineto narys ir slaptosios valstybės tarybos pirmininkas baronas Hiranuma, prieš kurį rugpjūčio 14 d. buvo padarytas pasikėsinimas, jau pasveiko. Pasveikusį Hiranumą priėmė audiencijoje Japonijos imperatorius. Po to jis kalbėjosi su valstybės antspaudo saugotoju markizu Kido.

FIURERIO SVEIKINIMAS

BERLIN. Flureris pasiuntė sveikinimo telegramą Jo Didybbei Japonijos imperatoriui jo brolio princo Mikasos vedybų progą.

Po Sovietų S-gos ateitų eilė Anglijai

Tokiais žodžiais lordas Beaverbrooks graudino anglos savo kalboje

AMSTERDAMAS. Šiandien lordų rūmuose dėl Sovietų Sąjungos apripinimo karinėmis medžiagomis kalbėjo lordas Beaverbrooks, kuris, be kitko, pareiškė, kad viename laiške britų užpirkimo komisijos Jungtinėse Valstybėse buvę konstatuoti, kad Jungtinės Valstybės norinčios „atlikti visus pažadus“. Bendrai, britų produkcijos apkrėvimas esą sunkus, bet jis tikisi šarvuoti programą taip atlikti, kad Didžioji Britanija „nebūsi visiškai nuniokota“. Beaverbrooks

kvietė tautą imtis „ginklo šalinimą, kol ne vėlu“. Visi Anglijos gyventojai dalyvaus kovoje, kaip sovietų tauta savo sostinės gynime. Beaverbrooks pareiškė baimę, kad, neagalėjus Rusiją, ateis Anglijos eilė.

ROOSEVELTAS UZGULĖS RAGINA KONGRESĄ PAKELTI NEUTRALUMO ĮSTATYMĄ

NEW YORKAS. Associated Press žiniomis, Baltųjų Namų sekretorius Eariy pareiškė spaudai, kad Rooseveltą pageldavimas esąs, jog kongresas ko greičiausiai atsižvelgtų į reikalą pakeisti neutralumo įstatymą ta prasme, kad Jungtinių Valstijų prekybos laivai galėtų įplaukti į karliaujančių valstybių uostus. Sekretorius pažymėjo, kad Rooseveltą reikalaujamas kongresui apginkluoti Jungtinių Valstijų prekybos laivus jokia būdu nekludąs atšaukti klauzulę, kuria draudžiama Jungtinių Valstijų prekybos laivams įplaukti į karliaujančių kraštų uostus.

VAŠINGTONAS. Užsienio reikalų ministeris Hullis pasinaudojo ta-

riamu Jungtinių Valstijų krovinių garlaivio „Lehigh“ nuskandinimu Atlante, kad trečiadienį spaudos konferencijoje vėl žmeizdamais žodžiais pultų Vokietiją. Šis atsitikimas, pareiškė Hullis, esąs dar vienas motyvas, kodėl Jungtinių Valstijų vyriausybė reikalaujanti pakeisti neutralumo įstatymą, — kad jis, kaip Hullis pasakė, „nežkirstų kelio tikrai efektyviam Amerikos teisių gynimui“.

Jei bus reikalas, Japonija kariaus ir su Amerika

TOKIO. „Japan Times and Advertiser“ šandien vėl rašo apie Japonijos pastangas išlaikyti taiką ir pareiškia, kad Japonija esanti pasiryžusi kalbėti už taiką. Bet jos nesą galima įbauginti jokiais grasinimais. Japonija, pasiremusi savo karine gaila, lauks karo arba taikos. Apsupančios tautos galinčios dabar rinktis. Jei bus reikalas, Japonija kovosianti už savo interesus prieš Jungtines Valstybes.

Atidaryta oro linija Berlynas—Helsinkis

BERLIN. Vokiečių aviacijos bendrovė „Lufthansa“ kartu su suomių oro susisiekiimo bendrove „Aero-Y“ pirmadienį atnaujina prieš karą veikusią oro susisiekiimo liniją Berlynas—Dancigas—Karaliaučius—Ryga—Talinas—Helsinkis. Skraidymo planas

numatytas abiem kryptimis su nakvojimu Karaliaučiuje. Iš Karaliaučiaus toliau bus skrendama darbo dienomis. Su šia išimtimi ši oro linija bus labai reikšmingas susisiekiimo tiltas, kuris daug turės pasitarnauti abiejų šalių kultūriniam ir ūkiniam mainams.

Handels- und Kreditbank A.G.

Gegründet von der

Dresdner Bank, Berlin

KAUEN

Laisvės alėja 56

Telefon Nr. 29884

Hauptniederlassung RIGA, Sandstrasse 3, Telefon 24293

Weitere Niederlassungen sind vorgesehen in

REVAL – MINSK – WILNA – SCHAULEN – LIBAU – NARWA

Geschäftseröffnung in Kauen

Freitag, 24. Oktober 1941.

2207(1)

Sportas

Sekmadienį krepšinio turnyras

Igal lauktas Kauno krepšinio rudens turnyras pradedamas šeštadienį, kaip buvo anksčiau skelbta, bet sekmadienį. Iki laikraščio išėjimo turnyre dalyvauti buvo užsirašę: vyrų gr. 6 komandos: LFLS, Taurus, LGSF I, LGSF II, Perkūnas, Kovas; moterų gr. 3 penketukas: LFLS, LGSF I, LGSF II. Kadangi registracija baigiama šiandien, numatoma, kad užsiregistruos dar ne viena ekipa. Atrodo, vyrų gr. įsitelks antroji Perkūno komanda, be to, žada dalyvauti ir Kauno Teniso Klubas. Naujų dalyvių tikimasi ir moterų grupėje.

Yra sudarytas jau užsirašusių dalyvių ekipų tvarkaraštis. Sekmadienį turnyras pradedamas 17 val. Vykis tokios rungtynės: 17 val. Kovas—Perkūnas (teisėjai Visockis ir Nikolskis), 18 val. moterų LGSF II—LFLS (teisėjai Grišėnovas, Norkus), 19 val. LFLS—LGSF I (teisėjai Baltrūnas, Puzinauskas), 20 val. Taurus—LGSF II (teisėjai Leščinskis, Zarokis).

Kauno futbolo pirmenybėse

Sekmadienį bus tęsiamos Kauno futbolo pirmenybės. Įvyks dvi rungtynės:

13 (1 val. p. p.) val. Perkūnas—Taurus (teisėjai Citavičius) ir 15 (3 val. p. p.) Kovas—LGSF (teisėjai Dirgėla).

Atsiminus pirmuosius pirmenybių susitikimus, kur LGSF nugalėjo Taurą 2:1 ir Kovas įveikė LFLS 4:3, tenka laukti jog ir ši sekmadienį, jei tik pasitaikys tinkamas oras, matysime nuotaikingų kovų.

Laimėtojus nėra lengva numatyti, nes po dviejų pirmenybių kovų dar nėra išryškėjęs pastovus vienuolikių pajėgumas. Galima tik teigti, jog visos komandos sukovers tikrai atkakliai. Perkūno pirmenybių susitikimuose nesamė matė, dėl to idomu, kaip jam vyks prieš vieną pralaimėjimą turintį Taurą. Taip pat antrame susitikime jėgos apylygės, ir čia rungtyniaus praeito sekmadienio laimėtojai.

Pasaulio šachmatų meisteris Dr. Aliochinas

Pasaulio šachmatų meisterio dr. Aliochino vardas vėl nuskambėjo po visą sportinį pasaulį. Krokuvos turnyre jis su Schmidt pasidalino pirmąją ir antrąją vietą. Dr. Aliochinas taip pat gavo dovaną už gražiausią turnyre suleista partiją.

Dr. Aliochino likimas yra painus, pririzgęs įvairiausių vingių, ir ryškiai vaizduoja savotišką pokarinės Europos paskirų valstybių susitvarkymą, kai daug žmonių turėjo gimtuosius kraštus ir bastytis be prieglaudos po pasaulį.

Gimęs 1892 m. lapkričio 1 d. Maskvoje, Aleksandras Aliochinas jau vaikystėje pamėgo šachmatus. Sulaukęs šešiolikos metų, jis išsikovojo Rusijos meisterio vardą. Pasisekimas lydėjo pasisekimą. 1914 m. Manuheimė jis laimė pirmąją vietą didžiuliam tarptautiniam turnyre. Įsiliepsnojus Didžiajam karui, jam pavyksta pro Šveicariją, Italiją, Prancūziją, Angliją, Norvegiją ir Švediją po varginančios kelionės grįžti į tėvynę. Bolševikų revoliucija jam atima turą ir kaip turtingesnįjį įmeta į kalėjimą. Netrukus Aliochinas buvo nusmerktas mirčiai, bet nuo to jam pavyksta išsiskirti, nes pasimašo komisarė, ji įsimylė ir padeda pasprukti į užsienį.

Tada Aliochinas atsiduria Paryžiuje ir kimba į teisės dalykų studijas, norėdamas kaip galima greičiau gauti diplomą.

Pirmasis didesnis Vokietijoje surengtas turnyras Aliochiną šaukia į Baden-Badeną. Aliochinas pasirodo itin puikios formos ir nepralaimi nė vienos partijos. Dabar atėjo pats laikas išskirti rungtis pasaulio meisterį Capablanca. Netikėtai, bet užtarnautai naujuoju meisteriu tampa Aliochinas, po varginančios kovos laimėjęs 6 partijas, pralaimėjęs 3 ir 25 sužaidęs lygiomis.

San Remo turnyre (1930 m.) ir Bad Biede (1931 m.) Aliochinas parodė tokių dalykų, kurie vieninteliai pasaulio šachmatu istorijoje. Tai patys sėkmingiausai Aliochino šachmatų karjeros metai.

Jei Aliochinas ir neišlaikė patovos formos ilgą laiką, vis dėlto 1935 m. Euwės laimėjimas dėl pasaulio nugalėtojo vardo nėra toks stebėtinus, kaip savo laikų Aliochino pergalė prieš Capablanca. Iš pradžių Aliochinas vedė 4:1, ir atrodo, jog Euwė susilauks didesnio pralaimėjimo, bet nutiko šis tas nelaukto. Olandas sektis, jis turėjo daugiau savitvardos ir sužaidė taktiškai tiesiog nepalyginamai. Aliochinas pradėjo kovoti neufikrintai, padarė eilę grubių klaidų, papras-

tai išvengiamų net mažesnių šachmatininkų ir pralaimėjo.

Vėliau Aliochinas sukruto ir meisterio vardą atkovojo. Pirmą kartą istorijoje tas patę šachmatininkas antrą kartą iškovojo pasaulio meisterio vardą.

Ir dabar Dr. Aliochinas dar tebešaldžia stipriai, įtikinamai, taip, kaip pridera pasaulio meisteriui. Tiesa, turnyruose kai kada jam tenka pasitenkinti ne patia pirmąja vieta, bet tai nėra lemiamas dalykas ir dėl to jo sostas nepradeda brąskėti.

Trumpai iš užsienio

— Suomijos sportininkai vėl neteko vienos žymios pajėgos. Fronte buvo žinomas futbolininkas Oksanen, atstovavęs savo kraštą 39-se tarpvalstybinėse rungtynėse. Paskutinį kartą Suomijos spalvas Oksanen gynė šio mėn. pradžioje Helsinkyje įvykusiose rungtynėse prieš Vokietiją. Įdomu pažymėti, kad Oksanen, kaip Suomijos rinktinės dalyvis, yra žaidęs prieš Lietuvą. Pavyzdžiui, 1933 m. Kaune, kai susitikimas pasibaigė lietuvių pergale 1:0, Oksanen žaidė kairiojo gyniku.

— Racing Club-Paris teniso rungtynėse nugalėjo Barcelonos rinktinę 5:0. Aštriausiai sukojavo Pellizza su Blancu. Laimėjo prancūzas 6:8, 6:1, 5:7, 7:5, 6:2. Destremoux tą patį Blancą nugalėjo įtikinančia pasekme 6:3, 6:2, 6:1. Be to, Pellizza sukirto Carlesą 6:2, 6:2, 6:3 ir Destremoux įveikė Carlesą 6:4, 6:3, 6:4. Dvejeto žaidimas Boussus-Destremoux ir Maleris-Blancas baigėsi pirmųjų laimėliu 6:3, 6:0, 5:7, 6:4. Tenka pastebėti, jog Racing Club-Paris savo eilėse turėjo dabar geriausias Prancūzijos tenisininkus.

SOVIETŲ S-GA JAU NEBEDUODĄ KINJAI GINKLŲ

TOKIO. Kaip Domei iš įtakingų sluoksnių patyrė, sovietų vyriausybė neseniai Čunkingui oficialiai pranešė, kad Sovietų Sąjunga nebegalinti toliau gabenti karo medžiagų į Čunkingą. To priežastis — dėl greito vokiečių prasiveržimo Vakarų fronte susidares nepaprastai kritiškas jų pačių pareikalavimas.

Von Tschammer und Osten Apie Vokietijos sporto vadą

Visam dabartinės Vokietijos sportiniam gyvenimui vadovauja tam tikra sąjunga, sutrumpintai žymima NSRL (Nationalsozialistische Reichsbund für Leibesübungen). Ji prižiūri visų šakų veiklą, savo priklausomybėje turi 50.000 sporto organizacijų su apie 4 milijonus narių.

1933 m. Adolf Hitler Haus'ą von Tschammer und Osten paskyrė reicho sporto vadu. Vokietijos sportas pasuko naują kryptimi, ir jos dėka užkariavo dabartinę vietą kitų tautų sporto bendruomenėje.

Hans von Tschammer und Osten šiemet sukako 54 metai amžiaus. Didžiojo karo metu jis buvo karininkas ir žygyje per Belgiją buvo sunkiai sužeistas. Pasveikęs grįžo į dalinį ir fronte išbuvo iki karo pabaigos. Be eilės kitų pasižymėjimo ženklų, jo krūtinę puošia pirmos klasės Geležinis kryžius.

Prasidėjus dabartiniam karui,

sportinis gyvenimas Vokietijoje nė kiek nesustojė. Dabar visiškai priešingas vaizdas nei buvo Didžiajame kare, kai sportas dėl įvairių priežasčių ir menkokos organizacijos bei vadų liko sušlubavęs ir daug kur sustojė. Šiandien sportas yra didelis faktorius, skinant kelią į pergalę. Dėl to sporto vadas jau karo pradžioje pasirūpino, jog sportinis gyvenimas nieku būdu nebūtų sumažėjęs. Ir karo metu išgirstame apie atžymėtus vokiečių sportininkų pasiekimus, net pasaulio rekordų gerinimą. Tai ryškiai rodo, jog tautoje slypi dinamiškas pajėgumas, išsiskleidžiant tokiu laiku, kas anksčiau atrodė negalimu dalyku.

Vokiečių tauta, kaip sako vokiečių sportiniai sluoksniai, yra ir taikos ir karo metu sporto tauta, apglėbta ir valdoma kovotojiškos dvasios, stumiančios į didesnę pergalę. O viso sportinio sąjūdžio priekyje stovi Hans von Tschammer und Osten.

Japonija savo tikslų sieks visomis priemonėmis

TOKIO. „Kai kurios prieš Japoniją nusistačiusios valstybės jaučia nerimą dėl naujo kabineto, — rašo „Tokio Niči Niči“, — ir mes labai gerai galime jų nerimą suprasti“. Tačiau Japonijos teisėtoms pretenzijoms, rašo toliau laikraštis, yra visiškai aiškios: Kinijos konflikto išsprendimas ir naujosios Rytų Azijos kūrimas trišalio pakto pagrindu. Japonija, kaip užsienių reikalų ministeris Tojo pakankamai aiškiai esąs pasakęs, sieks šių tautinių tikslų visomis priemonėmis. Todėl Tojo kabinetas tęs toliau derybas su Jungtinėmis Valstybėmis, tačiau jų pasisekimas ar nepasisekimas vis dar tebesąs Vašingtono rankose, kuris turis suprasti tikrąją padėtį Rytų Azijoje. Toliau „Tokio Niči Niči“ išpėja Jungtinės Valstybes nuo Anglijos mėginimų išplėsti karą į Ramųjį vandenyną, siekiant įtraukti į Europos karą ir Jungtines Valstybes. Jungtinės Valstybės turėtų vertiau dar kartą apsvarstyti padėtį ir surasti priemones sunkumams pašalinti.

Meksika gavo 30 mil. dol. paskolą

VASINGTONAS. Kaip prekybos ministeris Jones pranešė, Jungtinių Valstybių eksporto ir importo bankas Meksikos vyriausybei suteikė 30.000.000 dolerių kreditus pagerinti Meksikos kelių tinklui gynybos programos ribose. Kreditų išmokėjimas numatytas trimis mėnu ratomis po 10.000.000 dolerių, kurių pirmoji rata jau išmokėta. Be to, Meks'ka kelių statybos medžiagas perka Jungtinėse Valstybėse.

